

tanrininyasasi.org

Ek 8i: Çarmıh ve Tapınak

Bu sayfa, Tanrı'nın Yasası'nın yalnızca Kudüs'te Tapınak mevcutken yerine getirilebilen buyruklarını ele alan bir serinin parçasıdır.

- [Ek 8a: Tapınak Gerektiren Tanrı'nın Yasaları](#)
- [Ek 8b: Kurbanlar — Neden Günümüzde Yerine Getirilemezler](#)
- [Ek 8c: Kutsal Kitap'taki Bayramlar — Neden Günümüzde Hiçbiri Yerine Getirilemez](#)
- [Ek 8d: Arınma Yasaları — Tapınak Olmadan Neden Yerine Getirilemezler](#)
- [Ek 8e: Ondalıklar ve İlk Ürünler — Neden Günümüzde Yerine Getirilemezler](#)
- [Ek 8f: Komünyon Ayini — İsa'nın Son Akşam Yemeği Fısıh'tı](#)
- [Ek 8g: Nezirlik ve Adak Yasaları — Neden Günümüzde Yerine Getirilemezler](#)
- [Ek 8h: Tapınakla İlgili Kısmi ve Sembolik İtaat](#)
- [Ek 8i: Çarmıh ve Tapınak](#) (Bu sayfa).

Çarmıh ile Tapınak düşman değildir; birbirini iptal eden iki “aşama” da değildir. Tanrı'nın Yasası ebedîdir (Mezmurlar 119:89; 119:160; Malaki 3:6). Kurbanları, kâhinleri ve arınma yasalarıyla Tapınak sistemi de aynı ebedî Yasa tarafından verilmiştir. İsa'nın ölümü tek bir buyruğu bile kaldırmadı. Aksine, bu buyrukların zaten ne söylediğinin gerçek derinliğini açığa çıkardı. Tapınak, kurbanları sona erdirmek için değil, itaatsizlik nedeniyle yargı olarak yıkıldı (2 Tarihler 36:14-19; Yeremya 7:12-14; Luka 19:41-44). Görevimiz, Çarmıh hakkında insan fikirleriyle Yasayı ikame eden yeni bir din icat etmeden bu gerçekleri birlikte tutmaktır.

Görünür çatışma: Kuzu ve sunak

İlk bakışta bir çatışma varmış gibi görünür:

- Bir yanda kurbanları, sunuları ve kâhinlik hizmetini buyuran Tanrı'nın Yasası (Levililer 1:1-2; Çıkış 28:1).
- Diğer yanda “dünyanın günahını ortadan kaldıran Tanrı Kuzusu” olarak sunulan İsa (Yuhanna 1:29; 1 Yuhanna 2:2).

Pek çok kişi Kutsal Yazıların asla kurmadığı bir sonuca atlar: “İsa Kuzu ise, kurbanlar bitmiştir; Tapınak tamamlanmıştır; onları buyuran Yasa artık önemli değildir.”

Oysa İsa bu mantığı açıkça reddetti. Yasa'yı ya da Peygamberler'i kaldırmaya gelmediğini, gök ve yer geçmedikçe Yasa'dan en küçük çizginin bile düşmeyeceğini söyledi (Matta 5:17-19; Luka 16:17). Gök ve yer hâlâ duruyor. Yasa hâlâ ayakta. Kurbanlar, sunular ve Tapınak'la ilgili buyruklar O'nun sözleriyle asla geri alınmadı.

Çarmıh, Tapınak yasalarını silmez. Çarmıh, onların aslında neyi işaret ettiğini açığa çıkarır.

Tanrı Kuzusu olarak İsa — iptal etmeden yerine getiriş

Yahya İsa'ya “Tanrı Kuzusu” dediğinde (Yuhanna 1:29), kurban sisteminin sona erdiğini ilan etmiyordu. İmanla sunulmuş her kurbanın gerçek anlamını bildiriyordu. Hayvan kanının kendi başına gücü yoktu (1 Petrus 1:19-20). Gücü, Tanrı'ya itaattan ve temsil ettiği şeyden geliyordu: gerçek Kuzu'nun gelecekteki kurbanından. Tanrı bir şeyi söyleyip sonra kendisiyle çelişmez (Sayılar 23:19).

Başlangıçtan beri bağışlanma her zaman iki şeyin birlikte işlemesine bağlı olmuştur:

- Tanrı'nın buyurduklarına itaat (Yasa'nın Tekrarı 11:26-28; Hezekiel 20:21)
- Tanrı'nın Kendisi tarafından atanan arınma düzeni (Levililer 17:11; İbraniler 9:22)

Eski İsrail'de itaat edenler Tapınak'a gider, Yasa'nın gerektirdiği kurbanları sunar ve gerçek ama geçici antlaşma arınmasını alırlardı. Bugün ise itaat edenler, Baba tarafından gerçek Kuzu'ya — İsa'ya — ebedî arınma için yönlendirilir (Yuhanna 6:37; 6:39; 6:44; 6:65; 17:6). Örüntü aynıdır: Tanrı isyankâr olanı asla arındırmaz (Yeşaya 1:11-15).

İsa'nın gerçek Kuzu olması, kurban buyruklarını yırtıp atmaz. Tanrı'nın sembollerle oynamadığını kanıtlar. Tapınak'taki her şey ciddiye ve her şey gerçek olana işaret ediyordu.

Çarmıh'tan sonra kurbanların sürmesi

Eğer Tanrı, İsa öldüğü anda kurbanları kaldırmayı amaçlasaydı, Tapınak da o gün yıkılırdı. Oysa ne oldu?

- Tapınak perdesi yırtıldı (Matta 27:51), ancak bina ayakta kaldı ve orada ibadet sürmeye devam etti (Elçilerin İşleri 2:46; 3:1; 21:26).
- Kurbanlar ve Tapınak ayinleri günlük olarak devam etti (Elçilerin İşleri 3:1; 21:26); Elçilerin İşleri'nin anlatımı işleyen bir kutsal mekân varsayar.
- Kâhinlik hizmet etmeyi sürdürdü (Elçilerin İşleri 4:1; 6:7).
- Bayramlar Kudüs'te kutlanmaya devam etti (Elçilerin İşleri 2:1; 20:16).
- Dirilişten sonra bile İsa'ya iman edenler Tapınak'ta görülüyordu (Elçilerin İşleri 2:46; 3:1; 5:20-21; 21:26) ve O'na iman eden binlerce Yahudi "Yasa konusunda gayretliydi" (Elçilerin İşleri 21:20).

Yasa'da, İsa'nın ölümüyle birlikte kurbanların anında günahkâr ya da geçersiz olacağını söyleyen hiçbir şey yoktur. "Oğlum öldükten sonra hayvan getirmeyi bırakın; kurbanla ilgili Yasam kaldırıldı" diyen tek bir peygamberlik yoktur.

Aksine, Tapınak hizmetleri sürmüştür; çünkü Tanrı iki dilli değildir (Sayılar 23:19). Kutsal diye buyurduğu bir şeyi, Oğlu öldü diye sessizce murdar saymaz. Eğer kurbanlar İsa öldüğü anda isyan hâline gelseydi, Tanrı bunu açıkça söylerdi. Söylemedi.

Çarmıh'tan sonra Tapınak hizmetinin sürmesi, kutsal mekâna bağlı hiçbir buyruğun Tanrı tarafından iptal edilmediğini gösterir. Yasa değişmeden kaldığı için her sunu, her arınma ayini, her kâhinlik görevi yürürlükte kaldı.

Kurban sisteminin sembolik niteliği

Kurban sistemi tasarımı gereği sembolikti; bu, isteğe bağlı ya da yetkisiz olduğu için değil, Tanrı'nın bir gün tamamlayacağı gerçeklere işaret ettiği için böyledir. Sağladığı şifalar geçiciydi — iyileşen yeniden hastalanabilirdi. Törensel arınmalar bir süreliğine saflığı geri getirirdi — murdarlık geri dönebilirdi. Günah kurbanları bile tekrar tekrar aranması gereken bağışlanma sağlardı. Bunların hiçbiri günahın ya da ölümün nihai kaldırılışı değildi; Tanrı'nın ölümü yok edeceği güne işaret eden ilahî buyruklu sembollerdi (Yeşaya 25:8; Daniel 12:2).

Çarmıh bu nihailiği mümkün kıldı; ancak günahın gerçek sonu, son yargı ve dirilişten sonra görülecektir: iyilik yapanlar yaşam dirilişine, kötülük yapanlar yargı dirilişine kalkacaktır (Yuhanna 5:28-29). Tapınak hizmetleri gerçeklerin kendisi değil, onlara işaret eden semboller olduğundan, İsa'nın ölümü onları gereksiz kılmadı. Tanrı Tapınak'ı yargı olarak kaldırana kadar yürürlükte kaldılar — Çarmıh onları iptal ettiği için değil, Tanrı çağın sonunda tamamlayacağı gerçekler hâlâ beklenirken sembollerini kesmeyi seçtiği için.

Bugün bağışlanma nasıl işler?

Kurban buyrukları kaldırılmadıysa ve Tapınak sistemi Çarmih'tan sonra da Tanrı tarafından sona erdirilene kadar sürmüŖse, doğal bir soru doğar: Bugün insanlar nasıl bağışlanır? Yanıt, Tanrı'nın baştan beri kurduğu aynı örüntüdedir. Bağışlanma her zaman Tanrı'nın buyruklarına itaatle (2 Tarihler 7:14; Yeşaya 55:7) ve Tanrı'nın atadığı kurbanla gelmiştir (Levililer 17:11). Eski İsrail'de itaat edenler Kudüs'teki sunakta törensel arınma alırdı; Yasa bunu esasen kan dökülmesiyle yürütürdü (Levililer 4:20; 4:26; 4:31; İbraniler 9:22). Bugün ise itaat edenler, günahı ortadan kaldıran gerçek Tanrı Kuzusu Mesih'in kurbanıyla arınır (Yuhanna 1:29).

Bu, Yasa'da bir değışiklik değıildir. İsa kurban buyruklarını iptal etmedi (Matta 5:17-19). Tanrı Tapınak'ı kaldırdığında, itaatle arınmanın bulunduğu dışsal yeri değııştirdi. Ölçüt aynı kaldı: Tanrı Kendisinden korkan ve buyruklarını tutanları bağışlar (Mezmurlar 103:17-18; Vaiz 12:13). Baba çekmedikçe kimse Mesih'e gelemmez (Yuhanna 6:37; 6:39; 6:44; 6:65; 17:6) ve Baba yalnızca Yasasını onurlandıranları çeker (Matta 7:21; 19:17; Yuhanna 17:6; Luka 8:21; 11:28).

Eski İsrail'de itaat insanı sunağa götürürdü. Bugün itaat insanı Mesih'e götürür. Dış sahne değıışti; ilke değıışmedi. İsrail'de sadakatsizler kurbanlarla arınmadı (Yeşaya 1:11-16); bugün de sadakatsizler Mesih'in kanıyla arınmaz (İbraniler 10:26-27). Tanrı her zaman aynı iki şeyi istemiştir: Yasasına itaat ve atadığı kurbanla teslimiyet.

Başlangıçtan beri ne bir hayvanın kanı ne de tahıl ya da un sunusu, günahkâr ile Tanrı arasında gerçek barış getirmiştir. Bu kurbanlar Tanrı tarafından buyurulmuştı; ancak uzlaşmanın gerçek kaynağı değıildi. Kutsal Yazılar boğaların ve keçilerin kanının günahları ortadan kaldıramayacağını öğretir (İbraniler 10:4) ve Mesih'in dünyanın kuruluşundan önce bilindiğini bildirir (1 Petrus 1:19-20). Aden'den beri Tanrı'yla barış, kusursuz, günahsız, biricik Oğul aracılığıyla gelmiştir (Yuhanna 1:18; 3:16) — her kurbanın işaret ettiği Kişi aracılığıyla (Yuhanna 3:14-15; 3:16). Fiziksel sunular, günahın ciddiyetini ve bağışlanmanın bedelini yeryüzü terimleriyle kavratmak için Tanrı'nın verdiği maddi işaretlerdi. Tanrı Tapınak'ı kaldırdığında, ruhsal gerçek değıışmedi. Değıışen maddi biçimdi. Gerçek aynı kaldı: suçlu ile Baba arasında barışı sağlayan Oğul'un kurbanıdır (Yeşaya 53:5). Dışsal semboller Tanrı'nın seçimiyle sona erdi; fakat O'na itaat edenlere Oğlu aracılığıyla sağlanan içsel arınma değıışmeden sürer (İbraniler 5:9).

Tanrı Tapınak'ı neden yıktı?

Eğer M.S. 70'teki yıkım "kurbanları kaldırmak" için olsaydı, Kutsal Yazılar bunu söylerdi. Söylemez. Aksine, İsa yaklaşan yıkımın nedenini açıkladı: yargı.

Kudüs için ağladı; ziyaret edildiği zamanı tanımadığını söyledi (Luka 19:41-44). Tapınak'ın taş üstünde taş kalmayacak şekilde yıkılacağını bildirdi (Luka 21:5-6). Tanrı'nın elçilerini dinlemeyi reddettikleri için evin ıssız bırakıldığını ilan etti (Matta 23:37-38). Bu, kurbanların kötü hâle geldiğini söyleyen yeni bir teoloji değıildi. Bu, bilinen yargı örüntüsünün kendisiydi: ilk Tapınak'ın M.Ö. 586'da yıkılmasının aynı nedeni (2 Tarihler 36:14-19; Yeremya 7:12-14).

Başka bir deyişle:

- Tapınak, Yasa değıştiğı için değil, günah nedeniyle düştü.
- Sunak, kurbanlar tanrısız olduğı için değil, yargı nedeniyle kaldırıldı.

Buyruklar yazılı kaldı; her zaman olduğı gibi ebedîdir (Mezmurlar 119:160; Malaki 3:6). Tanrı'nın kaldırdığı şey, bu buyrukların yerine getirilme araçlarıydı.

Çarmih, Yasasız yeni bir dini yetkilendirmedir

Bugün "Hristiyanlık" denen şeyin büyük bölümü basit bir yalan üzerine kuruludur: "İsa öldüğü için kurban Yasası, bayramlar, arınma yasaları, Tapınak ve kâhinlik kaldırıldı; Çarmih onların yerini aldı."

İsa bunu asla söylemedi. O'nu bildiren peygamberler de söylemedi. Aksine Mesih, gerçek izleyicilerinin Eski Antlaşma'da verildiğı gibi Baba'nın buyruklarına itaat etmesi gerektiğini açıkça öğretti; tıpkı elçilerin ve öğrencilerin yaptığı gibi (Matta 7:21; 19:17; Yuhanna 17:6; Luka 8:21; 11:28).

Çarmih kimseye şunları yapma yetkisi vermedi:

- Tapınak yasalarını iptal etmek
- Fısıh'ın yerine komünyon gibi yeni ritüeller icat etmek
- Ondalığı pastör maaşına dönüştürmek
- Tanrı'nın arınma sistemini modern öğretilerle değıştirmek
- İtaati isteğe bağı saymak

İsa'nın ölümü, insanların Yasayı yeniden yazmasına yetki vermez. Yalnızca Tanrı'nın günah konusunda ciddi olduğunu ve itaati ciddiye aldığını teyit eder.

Bugünkü duruşumuz: uygulanabileni uygulamak, uygulanamayanı onurlandırmak

Çarmih ile Tapınak şu kaçınılmaz gerçekte buluşur:

- Yasa dokunulmadan durur (Matta 5:17-19; Luka 16:17).
- Tapınak Tanrı tarafından kaldırılmıştır (Luka 21:5-6).

Bunun anlamı şudur:

- Hâlâ yerine getirilebilen buyruklar, mazeretsiz yerine getirilmelidir.
- Tapınak'a bağı buyruklar, yazılı hâliyle onurlandırılmalı; Tanrı sunağı ve kâhinliği kaldırdığı için uygulanmamalıdır.

Bugün kurban sisteminin insan yapımı bir sürümünü inşa etmeyiz; çünkü Tanrı Tapınak'ı geri getirmedi. Kurban yasalarını da “kaldırıldı” ilan etmeyiz; çünkü Tanrı onları iptal etmedi.

Çarmih ile boş Tapınak dağı arasında korku ve titremeye dururuz; şunu biliriz:

- İsa, Baba'ya itaat edenleri arındıran gerçek Kuzudur (Yuhanna 1:29; 6:44).
- Tapınak yasaları ebedî hükümler olarak yazılı durur (Mezmurlar 119:160).
- Bugünkü imkânsızlık, ikame icat etme iznimiz değil; Tanrı'nın yargısının sonucudur (Luka 19:41-44; 21:5-6).

Çarmih ve Tapınak birlikte

Doğru yol iki aşırılığı da reddeder:

- “İsa kurbanları kaldırdı; artık Yasa önemli değil.”
- “Tanrı'nın Tapınağı olmadan, kendi yöntemlerimizle şimdi kurbanları yeniden kuralım.”

Bunun yerine:

- İsa'nın, Yasaya itaat edenler için Baba tarafından gönderilmiş Tanrı Kuzusu olduğuna inanırız (Yuhanna 1:29; 14:15).
- Tanrı'nın Tapınak'ı iptal olarak değil, yargı olarak kaldırdığını kabul ederiz (Luka 19:41-44; Matta 23:37-38).
- Bugün fiziksel olarak mümkün olan her buyruğa itaat ederiz.
- Tapınak'a bağlı buyrukları, onları insan ritüelleriyle değiştirmeyi reddederek onurlandırırız.

Çarmih Tapınak'la rekabet etmez. Çarmih Tapınak'ın ardındaki anlamı açığa çıkarır. Tanrı kaldırdığını geri getirene kadar görevimiz açıktır:

- Uygulanabileni uygula.
- Uygulanamayanı onurlandır.
- İsa'nın yok etmek için değil, yerine getirmek için geldiği Yasayı değiştirmek için Çarmih'ı asla bahane etme (Matta 5:17-19).